

بسم الله الرحمن الرحيم

پروژه پایانی پردازش زبان طبیعی

غزاله محمودی

۴ تیر ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۵	word2vec	۱
۶	tokenization	۲
۷	parsing	۳
۸	language model	۴
۱۰	finu tuning	۵
۱۰	language model	۱.۵
۱۱	classification	۲.۵
۱۳	منابع	۶

فهرست تصاویر

۶	..... language model شبکه	۱
۷	..... language model شبکه	۲
۸	..... language model شبکه	۳
۸	.. LSTM accuracy and Loss language model on class depression	۴
۹	.. LSTM accuracy and Loss language model on class happiness	۵
۱۰	..... distilgpt2 Loss language model on class depression	۶
۱۱	..... distilgpt2 Loss language model on class happiness	۷
۱۲	..... bert-base-uncased Loss classification	۸

فهرست جداول

۱ word2vec

در این بخش قصد داریم با استفاده از ماژول gensim بردار word 2 vec را برای هر کلمه حساب کنیم. ابتدا لازم است دیتاست را برای استفاده آماده کنیم. به کمک pandas و نظرات موجود را استخراج می کنیم. در نهایت DataFrame به صورت زیر حاصل می شود.

در ادامه به ازای تمام نظرات (جملات) موجود در دیتاست کلمات موجود در آن ها را استخراج می کنیم. این کار با استفاده از tokenizer ماژول HAZM انجام می دهیم.

برای به دست آوردن word2vec به کمک Gensim تعدادی پارامتر قابل تنظیم دارد که در ادامه به بررسی آن ها می پردازیم.

• Size

این پارامتر تعیین کننده سایز vector برای نمایش هر word یا token است. هر چه دیتاست محدود تر و کوچکتر باشد این عدد نیز کوچک تر در نظر گرفته می شود و هر چه دیتاست بزرگتر باشد (کلمات unique بیشتری داشته باشد) باید اندازه vector بزرگتر در نظر گرفته شود. تجربه نشان داده اندازه بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ برای دیتاست های بزرگ مقدار مناسبی است.

• Windows

این پارامتر تعیین کننده بیشترین فاصله مابین کلمه اصلی و همسایه های آن می باشد. از لحاظ تئوری هر چه این سایز کوچکتر باشد کلماتی که بیشتر ارتباط را به یکدیگر دارند به عنوان خروجی برمی گرداند. اگر تعداد داده به اندازه کافی بزرگ باشد سایز پنجره اهمیت زیادی ندارد اما باید این نکته را در نظر گرفت که این سایز نباید خیلی بزرگ یا بیش از حد کوچک باشد. اگر درباره انتخاب آن اطمینان نداریم بهتر است از مقدار پیش فرض استفاده کنیم.

• Min count

این پارامتر حداقل تکرار کلمه در دیتاست را نشان می دهد که در صورتی که کلمه ای به این تعداد تکرار شود در word embedding مورد توجه قرار می گیرد و در غیر این صورت کنار گذاشته می شود. تعیین این عدد در دیتاست های بزرگ برای کنار گذاشتن کلمات کم اهمیت که غالباً کم تکرار می شوند مناسب است. همچنین در مصرف بهینه مموری و حافظه هم تاثیر دارد.

• Workers

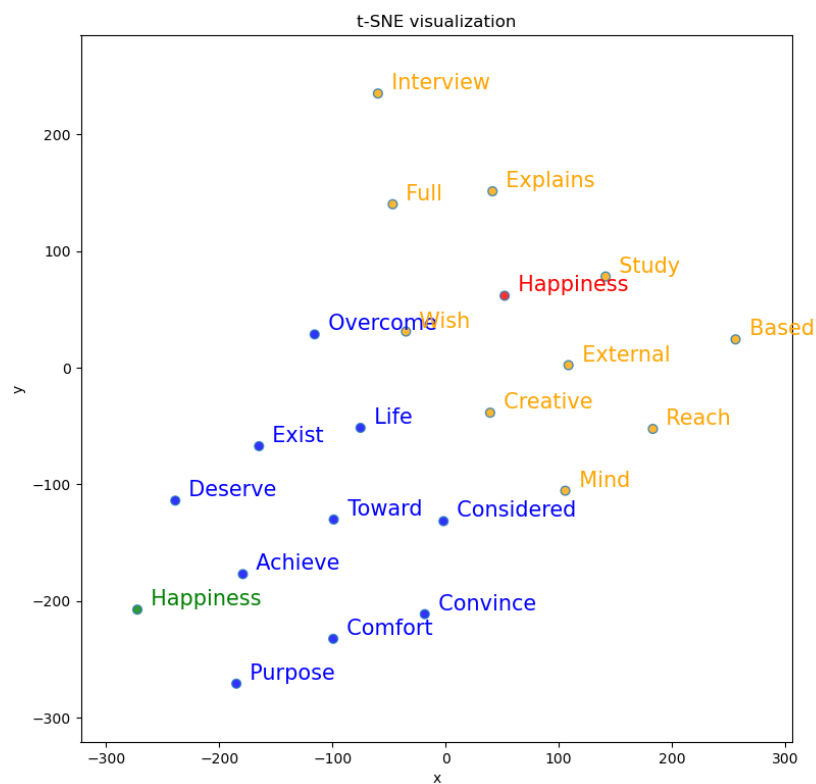
این پارامتر تعداد thread هایی که در عملیات اجرا مورد استفاده قرار می گیرد را مشخص می کند. برای عملیات بهینه سازی و افزایش سرعت اجرا در سیستم هایی که قابلیت پردازش موازی دارند.

• Iter

تعداد epoch یا دفعاتی که الگوریتم اجرا می شود و مدل آموزش می بیند.

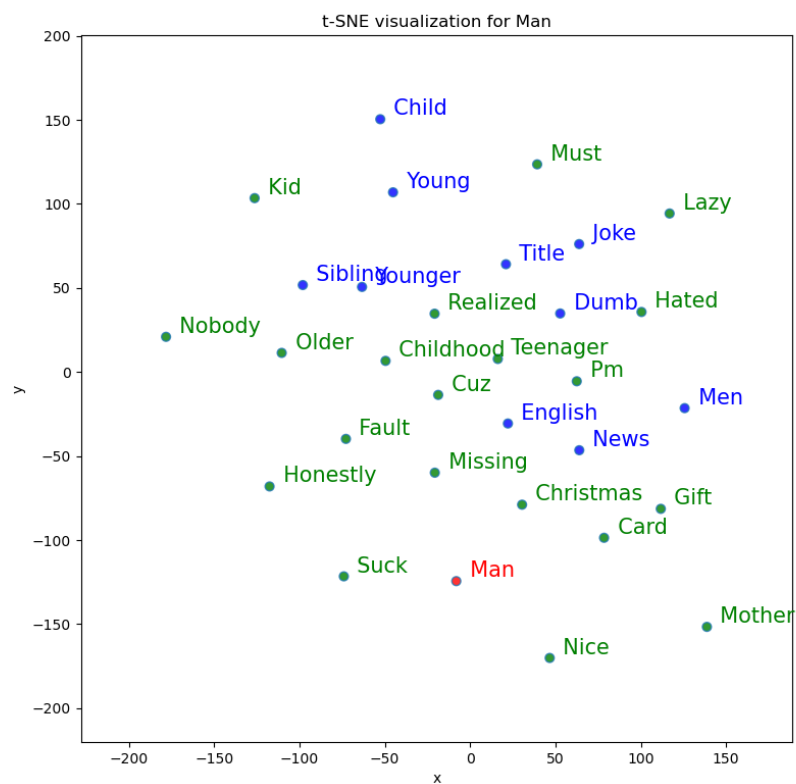
• seed

برای مقدار دهی رندوم اولیه استفاده می شود.

شکل ۱: شبکه language model

tokenization ۲

شکل ۲: شبکه language model

۳ parsing

۴ language model

در این بخش برای آموزش language model ابتدا داده تمیز را به صورت مناسب آماده می‌کنیم. سپس به ازای هر کدام از دسته‌های depression و happiness داده را به شبکه داده تا مدل زبانی آموزش ببیند. در معماری تعریف شده ابتدا یک لایه embedding قرار داده شده و در ادامه لایه LSTM با 100 hidden state قرار دارد. لایه دیگری bidirectional LSTM و در ادامه یک لایه dense قرار دارد. لایه انتهایی یک لایه dense یا تابع فعال‌سازی softmax می‌باشد که به تعداد همه کلمات موجود نوروں دارد. در این لایه به ازای ورودی شبکه مشخص می‌شود چه کلمه باید بعد از عبارت ورودی شبکه بیاید. مدل تعریف شده به صورت شکل ۳ می‌باشد. دقت و loss برای کلاس‌های مختلف به صورت شکل ۴ و شکل ۵ است.

Model: "sequential"		
Layer (type)	Output Shape	Param #
embedding (Embedding)	(None, 10, 50)	499250
lstm (LSTM)	(None, 10, 100)	60400
bidirectional (Bidirectional	(None, 200)	160800
dense (Dense)	(None, 100)	20100
dense_1 (Dense)	(None, 9985)	1008485
Total params: 1,749,035		
Trainable params: 1,749,035		
Non-trainable params: 0		

شکل ۳: شبکه language model

Epoch 92/100	1221/1221 [=====]	- 48s 40ms/step - loss: 2.1851 - accuracy: 0.5296
Epoch 93/100	1221/1221 [=====]	- 51s 41ms/step - loss: 2.1756 - accuracy: 0.5306
Epoch 94/100	1221/1221 [=====]	- 55s 45ms/step - loss: 2.1517 - accuracy: 0.5362
Epoch 95/100	1221/1221 [=====]	- 49s 40ms/step - loss: 2.1539 - accuracy: 0.5357
Epoch 96/100	1221/1221 [=====]	- 49s 40ms/step - loss: 2.1635 - accuracy: 0.5344
Epoch 97/100	1221/1221 [=====]	- 53s 43ms/step - loss: 2.1472 - accuracy: 0.5371
Epoch 98/100	1221/1221 [=====]	- 54s 44ms/step - loss: 2.1362 - accuracy: 0.5380
Epoch 99/100	1221/1221 [=====]	- 48s 40ms/step - loss: 2.1314 - accuracy: 0.5390
Epoch 100/100	1221/1221 [=====]	- 49s 40ms/step - loss: 2.1096 - accuracy: 0.5418

شکل ۴: LSTM accuracy and Loss language model on class depression


```

Epoch 93/100
1221/1221 [=====] - 49s 40ms/step - loss: 2.1304 - accuracy: 0.5407
Epoch 94/100
1221/1221 [=====] - 52s 43ms/step - loss: 2.1133 - accuracy: 0.5421
Epoch 95/100
1221/1221 [=====] - 54s 44ms/step - loss: 2.1019 - accuracy: 0.5436
Epoch 96/100
1221/1221 [=====] - 48s 40ms/step - loss: 2.0940 - accuracy: 0.5462
Epoch 97/100
1221/1221 [=====] - 49s 40ms/step - loss: 2.0847 - accuracy: 0.5476
Epoch 98/100
1221/1221 [=====] - 55s 45ms/step - loss: 2.0887 - accuracy: 0.5479
Epoch 99/100
1221/1221 [=====] - 53s 43ms/step - loss: 2.0684 - accuracy: 0.5502
Epoch 100/100
1221/1221 [=====] - 49s 40ms/step - loss: 2.0677 - accuracy: 0.5496

```

شكل ٥: LSTM accuracy and Loss language model on class happiness

happiness •

take break outside lunch feel like everyone office hate think boring since
forced office romantic vacation friend friend whole money laying

happiness •

kill prayed god make accident happen year old relationship family know
remember im told reminds friend something really eventually wa using

happiness •

like losing grow shell remember hate suck suck fucked cant i feel so

depression •

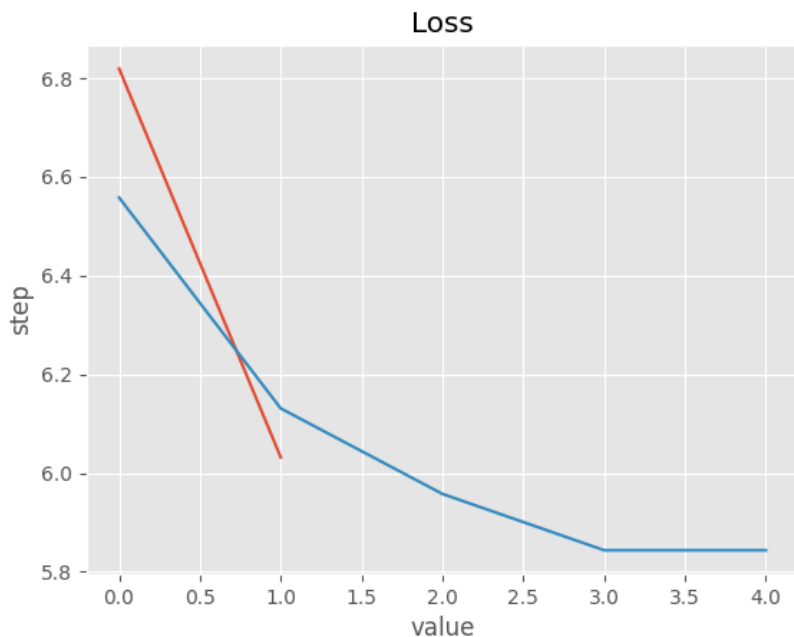
like edgy movie mind hold supportive defense trash sea man i feel so

۵ finu tuning

۱.۵ language model

در این بخش با توجه به مطالعات انجام شده بر روی مدل‌های GPT2 در language model و کیفیت خروجی مدل برای این تسک، از distilgpt2 به عنوان مدل pretrain استفاده کرده و مدل را بر دیتاست موجود finetune کردم.

برای اجرا این بخش کافیست GPT2 با `python3 fine_tuning.py` را اجرا کنید. به ازای هر کدام از کلاس‌های depression و happiness مدل را finetune کرده و وزن‌های حاصله به صورت اتوماتیک در `models/happinessGPT2_lm` و `models/depressionGPT2_lm` ذخیره می‌شوند. همچنین log در حین اجرا در `logs/fine_tuning_GPT2.log` قابل مشاهده هست. نمودار تغییرات loss مدل در زمان finetune برای کلاس depression به صورت شکل ۶ و برای کلاس happiness به صورت شکل ۷ می‌باشد.

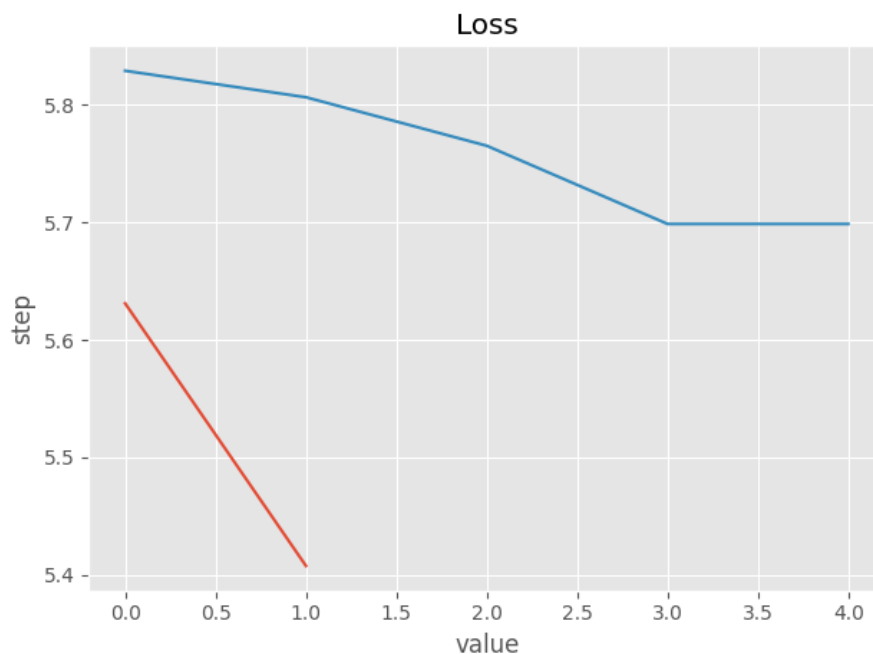

شکل ۶: distilgpt2 Loss language model on class depression

جملات تولید شده با مدل از قبل آموزش دیده distilgpt2 بسیار با کیفیت‌تر و معنی‌دارتر از جملات تولید شده در قسمت قبل می‌باشد. به ازای هر کدام از کلاس‌ها دو جمله تولید شده که به صورت زیر می‌باشد. نوشته به رنگ آبی توسط مدل تولید شده است.

● happiness

Hi, we have created a success forum for since forced office romantic vacation friend friend whole money laying

شکل ۷: distilgpt2 Loss language model on class happiness

happiness •

people interested interested know Hi, we have created a success forum for
going want succeed going want fail people want know go past time never
successful people want know go past time know succeeding people want
know go past time life lived time lived past moment

happiness •

I'm so depressed. I have nothing to live remember im told reminds friend
something really eventually wa using

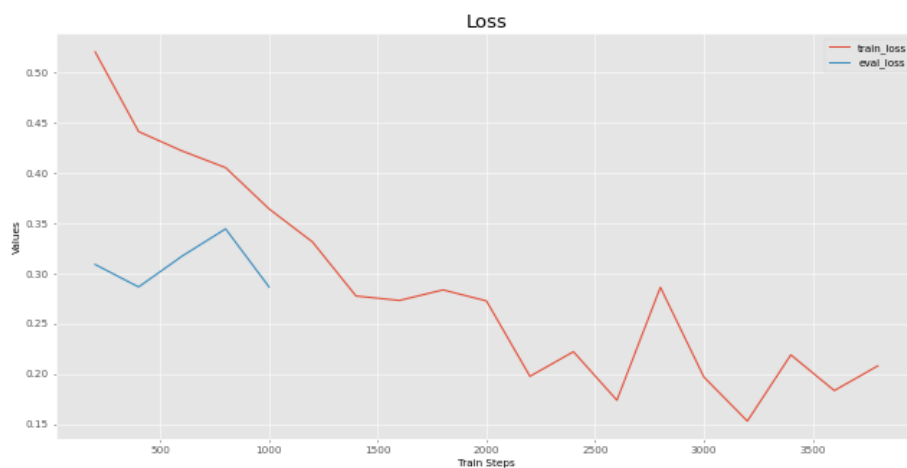
depression •

like edgy movie mind hold sup- I'm so depressed. I have nothing to live
portive defense trash sea man

classification ۲.۵

در بخش دوم مدل bert-base-uncased از قبل آموزش دیده را برای classification داده‌ها بر روی داده‌های موجود finetune می‌کنیم. برای اجرا این بخش کافیسست Bert python3 fine_tuning.py

را اجرا کرد. وزن‌های مدل finetune شده در models/bert_classification_lm ذخیره می‌شوند. همچنین log در حین اجرا در logs/fine_tuning_Bert.log می‌باشد. نمودار تغییرات loss در شکل ۸ قابل مشاهده است.

شکل ۸: bert-base-uncased Loss classification

٦ منابع

<https://radimrehurek.com/gensim/models/word2vec.html>
[https://www.philtschmid.de/
fine-tune-a-non-english-gpt-2-model-with-huggingface](https://www.philtschmid.de/fine-tune-a-non-english-gpt-2-model-with-huggingface)
[https://machinelearningmastery.com/
how-to-develop-a-word-level-neural-language-model-in-keras/](https://machinelearningmastery.com/how-to-develop-a-word-level-neural-language-model-in-keras/)
[https://gmihaila.github.io/tutorial_notebooks/pretrain_
transformers_pytorch/](https://gmihaila.github.io/tutorial_notebooks/pretrain_transformers_pytorch/)